

Život

Traži...

Hrvatske škole još uvijek nespemne za disleksične učenike

Autor/ica Saša Radusin Objavljeno: 25 listopada 2024 Tema: disleksija Disleksija u školi i društvu

Roditeljima djece s disleksijom ljudi iz njihove okoline često znaju reći: “Vaša djeca imaju disleksiju? Ali djeluju tako pametno!”. Te riječi izgovaraju čak i oni najdobronamjerniji prijatelji.

U početku su roditelji malih disleksičara uvijek zatečeni jer su uvjereni da su im djeca doista inteligentna. U njihovom svijetu u kojem znaju sve pojavnosti i teškoće disleksije i gdje shvaćaju kako disleksija ne predstavlja pomanjkanje

inteligencije, ove riječi ih uvijek iznova vraćaju u neugodnu stvarnost društva koje još uvijek u dovoljnoj mjeri ne poznaje disleksiju.

S obzirom na to da roditelji poznaju svoju djecu i da ih uvijek mogu usporediti sa svojom ili tuđom djecom oni vide, a to im dokazuju i testovi koje provode, da su njihova disleksična djeca baš poput druge djece u razredu, a počesto i natprosječno inteligentna. Ipak, ovakve izjave iznova ruše svjetove roditelja i djece s disleksijom i ostavljaju ih manje ili više povrijeđene i frustrirane.

Odakle takva percepcija disleksije?

Doista, koliko su puta ljudi ovo pomislili, ali nisu to izrekli iz pristojnosti? No, to je i **površni zaključak većine društva**, a počesto i nadležnih institucija o disleksiji. Dok pokušavaju bilo što odgovoriti na ovakva pitanja i zapažanja roditeljska prva reakcija je najčešće obrambeni stav.

Žele odmah pokazati IQ rezultate svoje djece koji su vrlo često i viši od prosjeka i ponoviti svima da su Einstein, Edison, Da Vinci ili Steve Jobs također imali disleksiju. Međutim, kada dođu kući, znaju da to nema smisla jer je pomalo ponižavajuće stalno ponavljati ove činjenice.

Zajednica koja se svakodnevno susreće i bavi disleksijom, od roditelja, stručnjaka, nastavnika, škola, morala bi promijeniti tu percepciju.

Zašto toliko mnogo ljudi izvan zajednice s disleksijom vjeruje da sporo čitanje, primjerice, znači da osoba također sporo razmišlja? **Stručnjaci Yaleova Centra za disleksiju i kreativnost ističu** i stalno ponavljaju kako čitanje i inteligencija ne idu uvijek ruku pod ruku. To "uvijek" je važno.

Inteligencija djece s disleksijom ne korelira s čitanjem

Naime, recentna istraživanja znanstvenika s Yalea o odnosu disleksije i čitanja pokazuju da u umu bez disleksije to dvoje zapravo korelira. Dakle, u umu bez disleksije, što si pametniji to ćeš bolje čitati.

I upravo je to razlog zašto ljudi koji nemaju znanja o disleksiji obično misle da to znači da djeca s disleksijom "nisu pametna" jer za one koji nisu disleksični, sposobnost čitanja i inteligencija idu ruku pod ruku. Međutim, istraživanja s Yalea dalje dokazuju i to da je disleksija iznimka od ovog pravila. U umu osobe s disleksijom, čitanje i inteligencija apsolutno nisu u korelaciji.

Zapravo, unatoč poteškoćama s čitanjem, osobe koje imaju disleksiju mogu posjedovati niz vrlo zahtjevnih intelektualnih talenata i sposobnosti. Većina ima **prosječan do iznadprosječan IQ**, a baš kao i opća populacija, neki imaju superiorne do vrlo superiorne rezultate.

Disleksične osobe nemaju nikakvih problema s inteligencijom

Dakle, nije da se djeca, kao i sve odrasle osobe s disleksijom, samo doimaju pametno - **oni to doista i jesu**.

Američki edukator i publicist radova s područja istraživanja disleksije **Ben Foss** tvrdi kako je "većina njegovih učenika s disleksijom bistrija od prosjeka, neka dvostruko iznimna, istinski nadarena djeca, djeca s vrlo razigranom briljantnošću".

Disleksija se čak naziva i "bolešću MIT-a (Massachusetts Institute of Technology) jer se čini da utječe na mnoge profesore i studente s ovog elitnog bostonskog sveučilišta.

No, povijesno gledano, imati disleksiju bilo je demoralizirajuće. Djeca s disleksijom nisu bila shvaćena, često ni prihvaćena, a glavni odgovor i roditelja i učitelja bio je da je učenik naprosto intelektualno defektan. Nakon što su "označeni", disleksičari su ostavljeni da nastave živjeti u učionici u krajnjoj frustraciji i obično su praćeni s nižim akademskim očekivanjima.

Umjesto razumijevanja disleksičnih - poniženja i kazne

Za vrlo bistro disleksično dijete moglo je biti još i gore. Njihova intelektualna sposobnost bila je izrazito **očita u drugim akademskim područjima**. Možda su se mučili s čitanjem, ali bili su nevjerojatni u, primjerice, matematici, znanosti ili umjetnosti.

Ova vrsta dispariteta u učinku nije bila shvaćena i kasnije im se često nije vjerovalo. Bilo je daleko lakše karakterizirati tu djecu kao tvrdoglavu, nediscipliniranu ili lijenu. Nažalost, često su slijedila poniženja i kazne.

Mnoge odrasle osobe s disleksijom imaju strašne priče o tome kako su bili natjerani da ustaju ispred svog razreda, nesposobni izgovoriti čak ni najjednostavniju riječ, dok je razredu bilo dopušteno, a ponekad se to i poticalo, da im se smije i omalovažava.

Intervjui s odraslim osobama s disleksijom o izazovima njihovih ranih školskih godina često opisuju osjećaje dubokog stida. Neshvatljivo je da bilo koji učitelj može vjerovati da neko dijete zapravo želi biti jedino u učionici koje nešto ne može "shvatiti". Ali to je bio uobičajen odgovor učitelja; "On(a) naprosto ne želi svladati gradivo".

No, radilo se samo o tome da disleksični učenici **trebaju drugačiji pristup**. Danas je situacija s disleksijom u školama na zapadu mnogo bolja, no još uvijek je dio pristupa prema disleksiji u školama na privatnim inicijativama, pa i posebnim privatnim školama za disleksične klinge.

Problemi prilikom upisa u srednje škole

Ako je vjerovati forumima roditelja disleksične djece i povremenim člancima te izvješćima stručnih udruga, nešto od navedenih problema postoji i danas u hrvatskim školama. Osim problema koje disleksična djeca mogu imati, posebno je važno omogućiti im normalan razvojni put kroz obrazovne institucije jer oni to definitivno zaslužuju.

Upisivanje u srednju školu, primjerice, jedna je od najvećih briga djece s disleksijom i njihovih roditelja ili staratelja. "Mnogi učenici s disleksijom imaju pritom problema", navodi na svojim stranicama **Hrvatska udruga za disleksiju** (hud.hr), "u prvom redu zato što su im ocjene lošije nego što su njihovo stvarno znanje i sposobnosti, i to zbog neprilagođenih uvjeta učenja i ispitivanja u osnovnim školama".

"Nastavnici u školama najčešće su u ovom smislu needucirani", tvrde u HUD-u, "ne znaju prepoznati ograničenja disleksije, niti stvarne kapacitete djeteta, obično bolje od onih što se očituju u školskom uspjehu. Naime, mnogi učitelji u niža četiri razreda osnovne škole, a osobito nastavnici u višim razredima i srednjoškolski nastavnici, u svojem obveznom školovanju ne uče o ovoj problematici. Mali broj nastavnika i učitelja sretne se s time na rijetkim edukacijama koje provode pojedini logopedi u školama, Hrvatska udruga za disleksiju i, ponekad, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, ali tih je edukacija zasad nažalost premalo", zaključuju u Hrvatskoj udruzi za disleksiju.

Stoga će, po svemu sudeći, roditelji djece s disleksijom **još neko vrijeme nailaziti na nerazumijevanje u školama**, no poput većine manje ili više zanemarenih problema u našem društvu, biti će u većini slučajeva primorani rješavati ih sami, s nekad većim, a nekad manjim razumijevanjem i podrškom školske zajednice.

* Članak je treći dio autorske teme "Disleksija u školi i društvu". Objavljuje se u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

VEZANE TEME

- Zagrebačka nastavnica: disleksična i LGBT djeca još su ponekad šikanirana u školama
- Disleksičare treba što više uključivati u rad grupe i poticati njihovo samopouzdanje
- Intervju: 'Disleksični su izazov, ali i posebno blago u našim školama'
- Plave subote, crveni psi iliti sinestezija kod disleksičara (2. dio)

PODRŽI CROL DONACIJOM :)

AKTUALNO

Zagrebačka nastavnica: disleksična i LGBT djeca još su ponekad šikanirana u školama

Disleksičare treba što više uključivati u rad grupe i poticati njihovo samopouzdanje

Kvazinovinar u staklenom ormaru: Luka Šarić i opsesija pederlukom

Intervju: 'Disleksični su izazov, ali i posebno blago u našim školama'

PREPORUKA

Nešto je u vodi – Glas koncila reći će nam zašto smo queer

(Kako sam prestao) Biti peder u svakom smislu (osim karakterno) No. 100

Rekordan broj LGBT+ nogometašica na Svjetskom nogometnom prvenstvu koje je HRT-u nevažno

Sramite se.

NAJČITANIJE U TJEDNU

Kvazinovinar u staklenom ormaru: Luka Šarić i opsesija pederlukom

'Kap solidarnosti': prva LGBT+ akcija darivanja krvi u Srbiji i regiji

Zagrebačka nastavnica: disleksična i LGBT djeca još su ponekad šikanirana u školama

Intervju: 'Disleksični su izazov, ali i posebno blago u našim školama'

Plave subote, crveni psi iliti sinestezija kod disleksičara (2. dio)

CroL.hr
5,908 followers

Follow Page

Share

[Naslovna](#) [Impressum](#) [Uvjeti korištenja](#) [O projektu/About us](#) [Politika kolačića](#)

Copyright © 2024 CroL. All Rights Reserved. Dizajn CroL.hr . Sva prava pridržana.

Članci s portala crol.hr smiju se prenositi uz obvezno jasno istaknut izvor u obliku poveznice na originalan tekst te uz uvjet da ih ne zaštićujete autorskim pravom.

*Stavovi izneseni u kolumnama i komentarima su osobni stavovi autora i ne odražavaju nužno stav redakcije portala Crol.hr
Portal CroL.hr financijski podupire Agencija za elektroničke medije (AEM)

Agencija za elektroničke medije
Agency for Electronic Media

crol.hr je dio Mreže emancipacije E-net

